

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

INTERNAAT LEMMENSINSTITUUT TE LEUVEN

Hoofdstructuur onderwijsinternaten

Instellingsnummer 102491

Instelling Internaat Lemmensinstituut
Lemmensberg 3 - 3000 LEUVEN

Beleidsverantwoordelijke Verlinden ELIO

Telefoonnummer 016 79 90 05 / 016 79 56 55

E-mail elio.verlinden@lemmens.be

Website <https://www.kso-lemmensinstituut.be>

Bestuur VZW Lemmensinstituut
Lemmensberg 3 - 3000 LEUVEN

Start- en einddatum doorlichting 25/02/2025 - 27/02/2025

Inspectieteam Hilde QUIX
Marjan MEULEWAETER

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	5
3	In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?	6
4	In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding?	8
4.1	De internaatswerking en begeleiding	8
4.2	Het personeelsbeleid en de professionalisering	9
5	Respecteert het onderwijsinternaat de regelgeving?	10
6	Samenvatting	11
6.1	In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?	11
6.2	In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat kwaliteitsvol onderwijs?	11
6.2.1	De internaatswerking en begeleiding	11
6.2.2	Het personeelsbeleid en de professionalisering	12
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	13

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de internaatswerking en begeleiding, het personeelsbeleid en de professionalisering?
2. In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert het de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of het onderwijsinternaat tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen van het Referentiekader voor Internaatskwaliteit (RiK). Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van het onderwijsinternaat aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze het onderwijsinternaat stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het RiK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het RiK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor internaatskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij internen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van het onderwijsinternaat of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van het onderwijsinternaat of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van internaatskwaliteit.
- De praktijk kan andere onderwijsinternaten inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van het onderwijsinternaat.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als het onderwijsinternaat in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als het onderwijsinternaat niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van het onderwijsinternaat zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van het onderwijsinternaat gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van het onderwijsinternaat kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van het onderwijsinternaat aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

Het onderwijsinternaat ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van het onderwijsinternaat een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van het onderwijsinternaat bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

Het onderwijsinternaat organiseert internaatswerking en begeleiding in volgende vestigingsplaats(en):

- Lemmensberg 3 - 3000 LEUVEN.

3 In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

Het onderwijsinternaat weet hoe het de internaatswerking en de begeleiding wil vormgeven en wat het met de begeleiding wil bereiken. De recente visie is afgestemd op de input en de context van het onderwijsinternaat. Het onderwijsinternaat respecteert de regelgeving en waarborgt de toegang tot het onderwijsinternaat in overeenstemming met de rechten van elk kind en elke jongere. De vele opeenvolgende wissels in het beleid en in het internaatsteam hebben tot gevolg dat het onderwijsinternaat nog geen strategie heeft om de visie te realiseren en duurzaam te verankeren. Daardoor vindt de visie slechts gedeeltelijk ingang in de internaatswerking en in de begeleiding.

Organisatiebeleid
VOLGENS DE VERWACHTING

Het onderwijsinternaat ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie en dialoog belangrijk zijn. De internen krijgen en grijpen de kans om hun mening te geven over de zaken die hen aanbelangen. Dit gebeurt op een informele en constructieve manier. Het onderwijsinternaat staat voor de uitdaging om de organisatie en het pedagogisch beleid efficiënter te laten verlopen. Het onderwijsinternaat staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar geregeld op in. De samenwerking met voetbalploeg OHLeuven en andere internaten zijn daar voorbeelden van. Het onderwijsinternaat voert een financieel en materieel beleid dat nog aan transparantie kan winnen, zeker wat betreft de informatie hierover in het internaatsreglement. Het werkt vlot samen met ouders of opvoedingsverantwoordelijken. De samenwerking met de scholen biedt ruimte tot verbetering om de internaatswerking en vooral de studiebegeleiding te versterken. Het onderwijsinternaat communiceert laagdrempelig, frequent en transparant over de werking met internen en ouders

Pedagogisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

Het onderwijsinternaat geeft de internaatswerking en begeleiding en de professionalisering vorm maar doet dit fragmentair. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. De samenhang tussen de internaatsvisie en het pedagogisch beleid is een werkpunt. De rollen en verantwoordelijkheden van de teamleden bij de uitvoering van hun werk zijn niet steeds transparant. De teamleden zijn tevreden en zijn sterk betrokken bij de internaatswerking.

Cyclische evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING

Het onderwijsinternaat evalueert enkele aspecten van de internaatswerking en begeleiding en de professionalisering. Deze evaluatie is eerder ad hoc en beperkt zich vaak tot de begeleidingspraktijk. Gezien de vele beleidswissels is de evaluatie weinig systematisch en cyclisch.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	Het onderwijsinternaat evalueert zijn kwaliteit beperkt doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Het organiseert enquêtes bij de internen en de ouders maar de bekomen informatie wordt onvoldoende geanalyseerd en benut voor verbeteracties. Het laat kansen liggen om de expertise van relevante partners te betrekken bij de evaluaties. Het slaagt er nog weinig in om bij de evaluaties ook de resultaten en effecten bij de internen doelgericht mee te nemen. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	Het onderwijsinternaat heeft zicht op de sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Door in mindere mate te analyseren wat goed gaat, bewaart het onderwijsinternaat weinig de sterke punten en verspreidt het niet altijd wat goed is. Verschillende sterke initiatieven uit het verleden zijn daardoor niet in de internaatswerking verankerd. Het onderwijsinternaat laat kansen liggen om systematisch de werking vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding?

4.1 De internaatswerking en begeleiding

Werkingsprincipes VOLGENS DE VERWACHTING Het internaatsteam handelt conform het kostenbeleid en de visie of de afspraken rond inschrijvingen. Het bouwt aan een inclusieve cultuur door de diversiteit positief aan te wenden. Het internaatsteam respecteert het recht van elk kind en elke jongere op non-discriminatie. Het erkent de ouders of hun opvoedingsverantwoordelijke als essentiële partner. De nieuwsbrief, de informele contacten op zondagavond en de snelle en transparante communicatie dragen daartoe bij.

Beeldvorming en doelgericht werken BENADERT DE VERWACHTING Het internaatsteam vormt zich een beeld van de internen op basis van de intake, observaties en formele en informele besprekingen onder de internaatsmedewerkers. Het samenbrengen van deze informatie verloopt weinig gestructureerd en fragmentair. Het internaatsteam heeft de sterktes, hefboomen en studiebehoeften van de internen minder in kaart gebracht. Het is een werkpunt om de informatie uit de beeldvorming duurzaam te verankeren in de internaatswerking en begeleiding, efficiënt te gebruiken en daarbij planlast te beperken. De doelen voor de begeleiding zijn afgestemd op de context maar zijn zeer generiek geformuleerd en veelal gericht op welbevinden, betrokkenheid en tevredenheid bij de internen. Het is een werkpunt om de doelen specifiek te formuleren vanuit de beeldvorming, op maat van de sterktes en noden van de internen met het oog op de totale ontwikkeling en de studievoortgang van de internen. Het internaatsteam laat kansen liggen om de internen te betrekken bij het bepalen van de doelenselectie. Dit kan de betrokkenheid van de internen verhogen bij hun persoonlijke groei en ontwikkeling binnen het onderwijsinternaat.

Begeleidingspraktijk VOLGENS DE VERWACHTING Het internaatsteam benut veelal de beeldvorming van de internen om de begeleidingspraktijk vorm te geven. Het kan het aanbod evenwichtiger en bewuster uitbouwen op alle domeinen (emotionele, sociale, cognitieve, motorische en ethische). Het betreft de internen bij de keuze van activiteiten. Binnen de vrijetijdsbegeleiding biedt het ruimte voor doelgerichte en toevallige activiteiten en heeft het expliciet aandacht voor de rust van de internen. Het internaatsteam voorziet in de dagplanning van de intern in een studiemoment. Het is echter een groeikans om de internen gradueel te begeleiden naar meer zelfsturing en zelfcontrole en meer aandacht te hebben voor het ontwerp en uitvoering van de studieplanning. Het zorgt zowel in de vrijetijd als bij het studeren voor een passende begeleiding. De beschikbare materialen en infrastructuur ondersteunen de organisatie en de uitvoering van (studie)activiteiten.

Leef- en opvoedingsklimaat VOLGENS DE VERWACHTING Het internaatsteam hanteert gepaste interactievaardigheden om de internen te begeleiden. Het internaatsteam respecteert in de beoordeling en de aanpak van verschillende situaties het belang van het kind en de jongere als fundamenteel recht. Het internaatsteam respecteert het recht van elk kind en elke jongere om gehoord te worden en een mening te geven over de zaken die hen aanbelangen. Het internaatsteam staat in voor de emotionele en fysieke veiligheid en bescherming van de internen. Het detecteert en reageert op signalen die internen geven, het kan hierbij de daaruit voortvloeiende afspraken en maatregelen beter verankeren in de internaatswerking en begeleiding. Het is een groeikans om meer preventieve acties te organiseren rond de thema's grensoverschrijdend gedrag, seksualiteit, alcohol en drugs.

4.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid VOLGENS DE VERWACHTING Het onderwijsinternaat houdt bij de selectie van teamleden rekening met competenties die de internaatswerking en begeleiding kunnen versterken. Het voert functioneringsgesprekken en indien nodig evaluatiegesprekken. In de coaching kan het onderwijsinternaat de doelgerichte feedback versterken. Het voert een transparant, rechtvaardig en stimulerend evaluatiebeleid.

Professionalisering BENADERT DE VERWACHTING Het onderwijsinternaat kent veelal de professionaliseringsnoden van de teamleden. Het professionaliseringsbeleid is beperkt gericht op de prioritaire doelen van het onderwijsinternaat en de professionele ontwikkeling van de teamleden als groep. Het onderwijsinternaat laat kansen liggen op het vlak van expertisedeling of -ontwikkeling. Zo wordt de aanwezige expertise omtrent studiebegeleiding nog weinig benut. De bestaande initiatieven resulteren weinig in maatregelen en afspraken en hebben een beperkt positieve impact op de internaatswerking en begeleiding. Het professionaliseringsplan is nog een werkpunt om professionalisering en de aanwezige expertise duurzaam te verankeren met effect op de internaatswerking en begeleidingspraktijk als gevolg.

Aanvangsbegeleiding BENADERT DE VERWACHTING De begeleiding van beginnende teamleden is gericht op integratie in de internaatswerking en begeleiding. Het onderwijsinternaat laat kansen liggen om de aanvangsbegeleiding te koppelen aan individuele noden, praktijkondersteuning of feedback. Een systematiek van opvolging en coaching met doelgerichte feedback ontbreekt vooralsnog.

5 **Respecteert het onderwijsinternaat de regelgeving?**

Het onderwijsinternaat moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- Het kwaliteitsvol organiseren van een verblijf voor en begeleiding van internen.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De inhoud van het internaatsreglement.
 - Decreet over de onderwijsinternaten van 16/06/2023, art. 22 - Omzendbrief GD/2023/02:
Onderwijsinternaten - rubriek 4.4.1
- Het hebben van een goedgekeurd professionaliseringsplan.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 8
 - Decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad van 02/04/2004 - art. 21

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat zijn eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de internaatswerking en begeleiding, het personeelsbeleid en de professionalisering?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Pedagogisch beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle begeleiding die tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert het de regelgeving?

6.2.1 De internaatswerking en begeleiding

Werkingsprincipes	●
Beeldvorming en doelgericht werken	◆
Begeleidingspraktijk	●
Leef- en opvoedingsklimaat	●

6.2.2 Het personeelsbeleid en de professionalisering

Personeelsbeleid ●

Professionalisering ◆

Aanvangsbegeleiding ◆

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van het onderwijsinternaat een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van het onderwijsinternaat:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de internaatswerking en begeleiding.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot het personeelsbeleid en de professionalisering.

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de regelgeving (erkenningsvoorwaarde).